

БУТКЕВИЧ ОЛЕКСАНДР ФЕДОТОВИЧ

(до 70-річчя з дня народження)

Олександр Федотович народився 24 березня 1949 р. в м. Шпола, Черкаської області. Доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки (2010 р.). Один з провідних науковців України в галузі математичного моделювання та інтелектуалізації систем управління електроенергетичними об'єктами, електромережами і системами.

У 1972 році закінчив електроенергетичний факультет Київського політехнічного інституту за спеціальністю «Кібернетика електричних систем». У 1972-1974 рр. проходив військову службу у зенітно-ракетних військах протиповітряної оборони (далекосхідний військовий округ).

У 1974-1989 рр. працював на посадах інженера, старшого інженера, начальника сектора, начальника служби в Об'єднаному диспетчерському управлінні південними енергосистемами СРСР (на той час – об'єднана енергосистема України та Молдавії – ОЕС Півдня), займаючись питаннями удосконалення та розвитку автоматизованої системи диспетчерського керування ОЕС Півдня.

У 1982 р. без відриву від виробництва закінчив аспірантуру Інституту електродинаміки АН УРСР. Кандидатську дисертацію «Розробка методів та програм розрахунку статичної стійкості складних енергосистем за необхідними та достатніми умовами» (спеціальність 05.14.02) захистив у 1988 р. у Всесоюзному НДІ електроенергетики (м. Москва).

У 1989 р. перейшов працювати до ІЕД НАН України, де працює і зараз на посаді головного наукового співробітника.

У 2001 р. захистив докторську дисертацію «Інтелектуалізація систем диспетчерського керування територіально-розподіленими електроенергетичними об'єктами». Наукове звання професора присвоєно у 2003 р.

Наукові дослідження та практичні розробки проф. О.Ф. Буткевича завжди спрямовані на наукове та практичне вирішення найбільш актуальних проблем електроенергетики, на підвищення стійкості, надійності та ефективності функціонування електроенергетичних об'єктів та систем на базі використання інноваційних технологій та інтелектуалізації систем керування.

У роботах останнього часу проф. О.Ф. Буткевичем запропоновано, розвинуто і впроваджено новий підхід до запобігання системним аваріям, що час від часу відбуваються в енергооб'єднаннях світу внаслідок виникнення, посилення та поширення в них низькочастотних міжзональних коливань. Такий підхід передбачає реалізацію проблемно-орієнтованої системи моніторингу параметрів режиму енергооб'єднання на базі приладів векторних вимірювань (представником яких є «Регіна-Ч»

– електровимірювальний реєструвальний прилад, розроблений в ІЕД НАН України) для виявлення в реальному часі та демпфування небезпечних для функціонування енергооб'єднання домінуючих мод електромеханічних коливань.

Широка наукова ерудиція та багаторічний досвід практичної роботи в електроенергетиці дають змогу проф. О.Ф. Буткевичу успішно поєднувати наукові дослідження та розробки з науково-педагогічною діяльністю. Працюючи з 1995 р. за сумісництвом в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», він веде лекційні курси, надає консультації та керує підготовкою магістерських дисертацій та дипломних проектів бакалаврів.

Проф. О.Ф. Буткевичем особисто та у співавторстві опубліковано більше 170 наукових праць, у тому числі 3 монографії, підручник з грифом МОН України, 3 навчальних посібники. Під його науковим керівництвом захищено 5 кандидатських та 1 докторська дисертації. Він входить до складу спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій Д26.187.02 (за спеціальністю 05.13.05 – «Комп'ютерні системи і компоненти») та Д26.187.03 (за спеціальністю 05.14.02 – «Електричні станції, мережі і системи»), шість років поспіль був членом експертної ради ВАК України.

Проф. О.Ф. Буткевич є членом міжвідомчої науково-координаційної та експертної ради України з кібербезпеки в енергетиці, головою підкомітету «Системи і засоби управління і інформаційного забезпечення енергетичних об'єктів» технічного комітету ТК 162 «Управління енергетичними системами і пов'язані з ним процеси інформаційної взаємодії». Він є експертом наукової ради МОН України за фаховим напрямом «Енергетика та енергозбереження», членом редколегій таких періодичних фахових видань, як «Технічна електродинаміка» (заст. головного редактора), «Електротехніка і електромеханіка», «Праці Інституту електродинаміки НАН України», «Енергетика: економіка, технології, екологія», «Промелектро» (науковий редактор). Його експертні оцінки з різних науково-технічних питань завжди всебічно аргументовані та виважені.

За вагомий внесок у розвиток Об'єднаної енергосистеми України проф. О.Ф. Буткевича нагороджено почесним нагрудним знаком «За заслуги» Національної енергетичної компанії «Укренерго». Він є лауреатом премії НАН України імені В.М. Хрущова (2000 р.) та лауреатом Державної премії в галузі науки і техніки (2010 р.).

Співробітники Інституту технічних проблем магнетизму НАН України, НТУ «ХПІ», редакційна колегія журналу «Електротехніка і електромеханіка» щиро вітають Олександра Федотовича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, подальших творчих успіхів у його багатогранній та плідній діяльності.

